

שופטים

גליון מס' 423

ז' אלול תשפ"ב

התפללתי ונושעתי!

הרב אפרים שרבני שליט"א

העיון טעון גניזה • נא לא לקרוא בשעות התפילה

עקרה. לאחר שנים עלה בדעתו של יוחאי לגרשה או לשאת אשה נוספת.

כשנודע הדבר לאשתו, היא הרבתה בצום, בתפילה וצדקה, יום אחר יום, כשהיא מבכה לפני השם יתברך בלב נשבר להצילה מגירושין על ידי שייתן לה הריון.

והנה בליל ראש השנה ראה יוחאי בחלומו, שעומד הוא ביער גדול מלא אילנות לאלפים ולרבבות, מהם רעננים נותני פירות ומהם יבשים והוא עצמו נשען על אחד מהאילנות היבשים.

ויישא עיניו וירא איש, שמראהו נורא מאוד ועל שכמו כד מלא מים. והיה אותו האיש משקה כמה מהאילנות היבשים, אך כמה מהם לא השקה והניחם כמות שהם יבשים. כאשר הגיע לאילן אשר נשען עליו יוחאי, הוציא מחיקו צלוחית אחת קטנה מלאה מים חיים והשקה את אותו אילן ויברכהו.

והנה תכף ומיד שרתה הברכה באותם מעט מים, ונשא האילן תפוחים גדולים ויקרים, וסביבם מלא עלים רעננים, ויגדל האילן, ופירותיו נתנו ריח טוב למרחוק. וישמח יוחאי מאוד על המראה שראה בחלומו וייקץ משנתו מתוך שמחה תוך שנפלט פסוק מפיו "מוֹשִׁיבֵי עֲקָרֹת הַבָּיִת אִם הַבְּנִים שְׂמַחָה הַלְלוּיָהּ".

ויספר את החלום לאשתו ויאמר לה "חלום חלמתי ופתרונו לדעתי כך הוא: היער הוא העולם, והאילנות הן הנשים, מהן נותנות פירות ומהן עקרות כאילנות היבשים. ובראש השנה מגיע זמן הפקידה, יש מהן שנכתבות להוליד ויש מהן שנשארות עקרות, ואת אשתי רמוזה באילן שהייתי נשען עליו, והשקו אותי ממעיין הברכה להוליד בנים צדיקים וחכמים.

אמנם דבר אחד לא ידעתי בפתרון חלומי, מדוע כל האילנות השקה אותם האיש מן הכד ואילו האילן שנשענתי עליו השקהו האיש מהצלוחית". ותאמר לו אשתו "תמיהתך תמיהה, נלך לרבי עקיבא והוא ברוח הקודש יגיד לנו פתרונו".

במוצאי ראש השנה הלכו יוחאי ואשתו אצל התנא הקדוש רבי עקיבא, ויספר לו יוחאי את חלומו. ואכן פתר רבי עקיבא את חלומו כפי שפתר יוחאי, אך הוסיף ואמר "דע לך יוחאי, כי אשתך שרה היא מהעקרות שאי אפשר לה להוליד, אך תפילתה ורוב דמעותיה אשר שפכה לפני ה', הן שזיכו אותה ונהפכה מעקרה לילודת, והצלוחית שראית היא צלוחית של דמעותיה, ומהן השקו את האילן שלה".

המשך שיחת הרב בעמ' 3 <<

סיפרו על האדמו"ר מקוצק זצוק"ל, שניגש אצלו אדם שתינה לפניו את צרותיו. שאל אותו האדמו"ר "אתה מתפלל?". השיב האיש "מרוב הצרות שיש אין לי את הכוח להתפלל", ומנה לרב את צרותיו. אמר לו הרב "מתוך כל הרשימה של הצרות שמנית, הצרה הכי גדולה היא שאתה לא מתפלל".

כמה שזה אמיתי. יש לנו את הכוח להכל, רק לא להתפלל. וכמה שמציק לשמוע את זה.

כי אם אפילו קצת נתבונן, אנו נמצא, שהחל מאברהם אבינו, כל שרשרת הצדיקים שהיו בעם ישראל עד דורנו-אנו, לא היה אחד מהם שלא החזיק בפלך התפילה בכל הכוח.

כשאברהם רצה ילדים הוא התחנן "ויאמר אברהם אֲדֹנָי אֱלֹהִים מַה תַּתֵּן לִי וְאֶנְכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי". יצחק במשך עשרים שנה התחנן ללא הפסקה "ויַעֲתֶר יִצְחָק לַיהוָה כַּשִּׁיעֵקֵב הָיָה בְצִרּוֹת" "הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו", משה רבנו "וְאֶתְחַנֵּן אֵל יי", דוד המלך מילא מחברות שלמות של תפילות ודמעות, חזקיה המלך בזמן שריחפה עליו סכנת מיתה "וַיִּסַּב חֲזָקָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יי", מרדכי בשושן הבירה "וַיִּלְבַּשׁ שָׂק וַאֲפֹר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הַעִיר וַיִּזְעַק וַעֲקָה גְדוּלָּה וַיִּמְרָה".

כך גם התנאים כולם. ר' שמעון בר יוחאי, כל הזוהר מלא בתפילות שהתפלל "ריחיש ר' שמעון בצלותא", "קם ר' שמעון וצלי צלותיה", "ר' שמעון ארים ידוי בצלויה".

ר' חנינא בן דוסא, כשהיה מתפלל על החולים היה מניח ראשו בין ברכיו ומתפלל (ברכות לד:), חוני המעגל (תענית יט.) כשהיה צריך גשמים היה משרטט עם מקל עיגול באדמה, נכנס לתוכו ואומר "ישבע אני בשמך הגדול, שאיני זו מכאן עד שתרחם על בניך", הרמב"ם זכה לכל חכמתו על ידי הדמעות שהוריד בהיכל בית הכנסת (ישמח ישראל עמ' קכו) ועוד ועוד, רשימה שלא נגמרת שמורה על דבר אחד ויחיד, שבכל בעיה שהייתה להם הם היו 'מדברים'.

למה אתה לא מבקש? אתה לא רוצה שייגמרו לך הצרות? כשמשה רבינו רצה משהו זה מה שהוא עשה. כשדוד המלך היה זקוק למשהו, לשם הוא פנה. גם אתה כדאי לך.

תפילה עם כוח, בידה להוציא אותך מכל סבך, ולרפאות כל פצע. בספר נחלת אבות (לר"י משאש ח"ו דרוש קמו) מסופר על הולדת רשב"י. יוחאי אביו היה מגדולי הדור, עשיר נכבד וקורב למלכות. אשתו של יוחאי שמה היה שרה, והיא הייתה

זמני השבת ירושלים

הדלקת נרות	לנוהגים 40 דק'
18:27	18:47
ציאת השבת	ציאת השבת (ר"ת)
20:24	19:37

אני זמני

אל תגלה! זה הזמן להתעורר!

להזמנת דיסקים מרתקים של שיעורי הרב אפרים שרבני שליט"א: הרב חיים 055-6777644

זה הדדי?

יותר מהאשה, והאשה זקוקה לתשומת לב יותר מהבעל. וכדי שכל אחד יהיה 'שבע' - לא מאוכל, אלא מצרכיו הנפשיים שיש לכל איש ולכל אשה - וכדי שיהיה כך צריך בן הזוג 'להאכילו', אך שכל אחד מנסה 'להאכילו' רק את עצמו, שכל אחד שואל תמיד 'מה איתי?' 'מה לי אין צרכים?!' שכל אחד נכנס לחיי הנישואין בגישה שחובתו לדאוג לצרכיו - כאן מתחיל ההרס של הבית!, כאן מתחילים 'לפצוע את השני' עם 'מזלג האנוכיות'! בעל שאשתו לא נותנת לו את הכבוד המגיע לו, יצטרך לדרוש ו'לחפש' את הכבוד, ותמיד יהיה פוצע ופוצע... כמו כן אשה שתצטרך 'להוציא' מבעלה את העזרה שהיא צריכה בבית, וזה לא יגיע מעצמו, או שיצטרכו אחד מבני הזוג, 'לסחוט בכוח' את המילה הטובה, הפרגון, ושאר הצרכים הנפשיים ששייך בכל אדם, תמיד התוצאות יהיו אחרות! לא צריך לחכות שהוא ידרוש, צריך לחפש ולחקור מה הוא צריך ומה עושה לו טוב ופשוט לעשות!

קשר 'חד סטרי'

כמו כן מצוי הרבה בבית, שבן הזוג מרגיש הרגשות שמחמתם הקשר לא 'הדדי'. וכגון שרק צד אחד טורח ליהרס טלפון! באמצע היום לשאול בשלום בן הזוג, רק צד אחד תמיד מוכן לפייס את השני לאחר ויכוח או חילוקי דעות, והצד השני תמיד הוא זה שמחכה שייפייסו אותו!, רק הוא/היא יוזם/יוזמת דברים, רק אחד מהם טורח לומר 'בוא נעשה משהו היום, הרבה זמן לא יצאנו יחד...'

רק צד אחד מדבר בכבוד והשני מדבר ככל העולה על רוחו...אם הצד השני מרגיש כך, זו בעיה וצריך לפתור אותה!ואף שפעמים שמרגישים שלצד השני לא מפריע הדבר, אין הדבר נכון, כי אין אחד שאינו שמח שטורחים לשאול בשלומו, אין מי שאינו שמח לדעת שמפריע לשני שפגע בו וזה אינו עובר אצלו לסדר היום, כל אחד צריך יחס חם, פירגון וכו'. והרבה מבעיות שלום הבית מתחילות, שכל אחד מהצדדים רוצה רק לקבל, כל אחד רוצה שיאכילו אותו! גם אם זה לא 'יתפוצץ' עכשיו, וגם אם הצד השני 'יחביא' בלבו ולא ידבר על הדברים, ואפילו אם הוא בעצמו לא יהיה מודע לבעיה [או מפני שהתרגל, או מפני שאינו מבין שזו אכן בעיה], כל זה לא ימנע את החסך והחוסר שנוצרו לו בלב ויום אחד הוא יתפרץ!

מסופר, שהגיעו זוג עניים לרב. מה היה? מעיל אחד היה להם והתווכחו מי ייקח אותו. כל אחד טען שלו יותר קר והוא יותר 'יסובל'. האישה טענה על בעלה שיש לו עור עבה: 'הוא יכול להסתדר, לי מגיע המעיל...!', ואילו הבעל טען, שכיוון שאמא שלה באה מארצות אירופה הקרות, היא יכולה לסבול קור, מה שאין כן הוא, שהוא הגיע ממרוקו. עשה הרב פשרה ונתן לכל אחד את המעיל לזמן קצוב. הלכו לביתם וכל אותה תקופה התחילו מתקרבים זה לזו. לאחר תקופה הגיעו שוב לרב, אך הפעם בקשתם הפוכה: הבעל טוען שעל האישה - שהיא עדינה יותר - לקבל את המעיל והפעם לתמיד, ואילו האישה טוענת שהוא ראש המשפחה ולו משפט הבכורה על המעיל. ראה כך הרב, הוציא מעיל חדש מהמחסן ונתן להם! 'אם לרב יש מעיל מיותר, למה לא נתן לנו אותו בפעם הקודמת שהיינו כאן?!' שאלו הזוג בתמיחה. 'בפעם הקודמת שכנעתם אותי שכל אחד הוא הסובל ולו מגיע המעיל, אם כן, חשבתם לעצמי שאולי אני זקוק לו, הרי אם יקרע לי המעיל... אמנם עתה, שבאתם ורוח משתפת עמכם, שניכם מעוניינים להשביע נחת לשני, גם בי נכנסה רוח זו והחלטתי שאני יכול להסתדר!' - זה הוא משל להנהגה של הקב"ה עם בני הזוג, שכל אחד רוצה לעצמו, אז הקב"ה לא מעוניין לפתוח להם ברכה במעשה ידיהם, אמנם אם הם רוצים אך ורק בטובתו של השני, אז הקב"ה 'פותח את המחסנים שלו...!', וממילא כבר לא חסר כלום! ה' יזכנו! **שבת שלום ומבורך! שמעון שורתי.**

השבוע נראה בעזרת ה' עוד יסוד גדול שבלעדיו לא תתכן שותפות אמיתית בין בני זוג... אחד הדברים המהווים מחסום רגשי בכל בית, מונעים את הנתינה ומונעים את הרצון להביע רגשות, ועוד הרבה דברים טובים אחרים, היא התחושה שהקשר 'חד צדדי'... מרגישים שרמת ההקרבה למען השלום והאושר לוקה בחסר אצל הצד השני: "רק אני נותן", "רק אני מוכנה להקריב והוא רוצה שהכל יהיה בדיוק כמו שהוא רוצה..." "רק אני אומר מילים טובות", "רק אני מפרגן ומחמיא..." "אני כל הזמן רוצה לתקן ולשפר ואין שיתוף פעולה מצדו..." הרגשות אלו וכיוצאות בהן יכולות לעלות לכל אחד מבני הזוג בלב... ולכן צריך לדעת זוג יקר, דבר חשוב ועיקרי בזוגיות - 'הדדיות', כי כדי שהזוגיות תצליח, שנינו צריכים 'לעבוד'.

כי היא חכמתם ובינתכם לעיני העמים!

והתורה הקדושה אומרת (בראשית ב, יח): **"לא-טוב היות האדם לבדו"** - ואומרים בעלי המוסר, שציווי התורה לא מתקיים בכך שבאים בברית נישואין, לא יוצאים ידי חובה ביטבעת ושבע ברכות!, אלא ציווי זה עומד וניצב על האדם **כל ימיו**, כל החיים האדם יצטרך לצרף לחייו את בתלבוץ הזוג שלו/ה, כל חייו הוא יצטרך לעזוב את 'הלבדו' ולחיות עם שותף מלא לחייו!, קוראים לזה **'הדדיות'** והיא עיקר הבית. ובע"ה נבאר.

רבי שמשון מאסטרופולי מספר על מלך שביקש לחקור מי חכם יותר, הגויים או היהודים, נבדוק אצל מי 'האיי קיו' יותר גבוה. מה עשה המלך?, ערך סעודת מלכים גדולה בארמונו בשני אולמות נפרדים והושיב את הגויים והיהודים כל אחד באולם אחר. הסעודה הייתה מפוארת מאד, תפריט עשיר כיד המלך, אלא מה - לא היו שם מזלגות רגילים, אלא מזלגות ארוכים וחדים מאד עד שמרוב אורכם אי אפשר היה לאכול איתם כרגיל. הלך לו המלך וחזר לאחר שעתים, נכנס לאולם בו שהו הגויים ומצא את כולם על הרצפה שותתים דם, ואילו מהאוכל המלכותי לא נחסר מאומה. 'טיפשים' חתם המלך! הלך המלך ונכנס לחדרם של היהודים ומצאם מחובקים זה עם זה כולם מדושני עונג מהארוחה המלכותית... מה קרה שם? מה סוד ההצלחה? הגויים לקחו את המזלגות הארוכים וניסו לאכול, אך מרוב אורכם פגעו ודקרו זה לזה, התחילו לצעוק ולהתקוטט זה עם זה, וניסיון האכילה נהפך לקרב חרבות אשר הותיר את כולם פצועים על הקרקע.

אבל היהודים הבחינו מיד בקושי לדאוג כל אחד לעצמו, ולכן נמנו וגמרו, שכל אחד יאכיל את חברו במזלג הארוך. ולא די שבכך ישבעו כולם, אלא הדבר ירבה ביניהם את האהבה והאחדות! וכך היה! וסיפור זה מציג בצורה ברורה ומוחשית את דברינו. הקשר בין בני הזוג נבנה רק על ידי נתינה בלתי פוסקת **משני הצדדים**, לאף אחד אין 'פטור'.

לכל איש ואשה יש צרכים, שניהם צריכים תשומת לב הערכה פרגון חום ואהבה וכו' (וכמובא ב'הבית בהבנתו' ראה שם) שניהם צריכים פעמים תמיכה, עידוד, הזדהות רגשית (אמפטיה), הבעל זקוק לכבוד

עקב הביקוש הרב, נאלץ לחלק את העלונים בין בתי הכנסיות המרובים
אנו מתנצלים מראש, שכל הנראה העלון יגיע אליכם **פעם בשבועיים**.

הגבאים/המתפללים היקרים הרוצים לזכות את הרבים ולקבל את העלונים
בכל שבוע אצלכם בבית הכנסת פנו: **055-6777798 משה**

באר החסידות

אוצרות מעולת חסידות

איך יוצאים זכאים בדין של מעלה?

אחד

מהעצות שנותנת לנו התורה הקדושה בפרשה זו, הוא לעשות הכנה לראש השנה, לעשות שופטים שוטרים על שערי, וכמו שכתב הבני יששכר, בהתחלת אלול קורין תמיד "שִׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ", שזהו התחלת התשובה ועיקרה, אשר הבעל תשובה מחויב להושיב שופט ושוטר אצל כל שערי, כגון העינים, אזנים, חוטם ופה. מחויב האדם להושיב שופט אצל כל שער שישפוט בצדק את אשר ישתמש בחושים ואת אשר יניח.

אפילו יהודי כזה...

האדם לעבוד על עצמו רק לראות טוב באחרים, ולא לדבר או לשמוע על אחרים דברים רעים, ואז ממילא כך יתנהגו עמו גם למעלה (תפארת למשה).
בברדיטשוב היה איש יהודי סבל במקצועו, יהודי עם הארץ במלוא מובן המילה, אשר אפילו קרוא וכתוב לא ידע, וכל היום היה עמל לפרנסתו אך ללא הצלחה, וכראות הרבי מברדיטשוב את גודל דוחקו הכניסו לביתו, ומפתו אכל וממלבושו לבש עד שאורו פניו של הסבל מרוב טובה. יום אחד נכנס הרבי מברדיטשוב לחדרו והתחיל לחקור אותו אודות מצבו בגשמיות, והאם צריך עוד משהוא, התחיל הסבל לשבחו ולהללו על טוב לבו ועל גודל חסדו שגמל עמו. אמר לו הרבי מברדיטשוב "ואם אבקש ממך איזה דבר, התעשה רצוני או לא?". ענה לו הסבל "באש ובמים אלך בשבילך, וכל אשר תאמר אלי אעשה". אמר לו הרב "איני מבקש ממך דבר גדול אלא שתלך להתנצר, הרי בין כה אינך יודע כלום מיהדות ואפילו צורת האותיות אינך מכיר, מה אכפת לך כי תהיה גוי".

והנה אחד מהחושים הוא הפה, וענין הושבת שופט ושוטר אצלו, הוא לשמרו מלקטרג על שום יהודי, ובפרט בימים אלו, והוא על ידי שכל אחד יראה רק הטוב שבחבירו וילמד רק זכות על חבירו, ועל ידי זה זוכה שגם בשמים ילמדו עליו גם כן רק זכויות.

ובזה פירש קדושת הלוי את הפסוק בפרשתנו, "שִׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ" – שאתה בעצמך ביכולתך לתקן ולהכין המשפט של מעלה, והוא על ידי 'שעריך' – על ידי הפה שלך, ואיך? "וְשִׁפְטוּ אֶת הָעָם מִשִּׁפְט צֶדֶק" – שתראה ללמד את עצמך לשפוט כל אחד ואחד משפט צדק, ללמד עליו זכות, ועל ידי זה יוצא בדין זכאי במשפט של מעלה, כי במדה שאדם מודד מודדין לו.

נזדעזע הסבל ואמר לו "חלילה לי מעשות כדבר הזה לבגוד ביוצרי וקוני". אך הרבי מברדיטשוב לא הרפה ממנו ואמר לו "הרי אני רב ומורה הוראה בישראל, ואני אומר שתלך להתנצר". מיד נתקצף הסבל ואחז בחוזקה בשערות זקנו של הרבי עד שתלש ממנו כמה שערות ואמר לו בחמתו "איזה מין רב הוא זה שמורה ליהודי להתנצר, אינך רב ואיני שומע לך בדבר הזה!". לקח הרבי מברדיטשוב שערות אלו שתלשן מזקנו וניגש אל ארון הקודש, הרים את ידיו כלפי מעלה ואמר "רבונו של עולם, הבט משמים וראה את הבנים היקרים שאפילו זה שאינו יודע בתורתך כלום, בכל זאת נאמנותו כלפיך הוא ללא שיעור וגבול שאפילו ליפול לכבשן האש הוא מוכן אם רק אומר לו לעשות כן, אבל במה שנוגע לכבודך אינו מוכן לזוז זיו כל שהוא מנאמנותו כלפיך" (פניני תורה וחסידות).

המגיד ממעזריטש אמר על דברי המשנה "דע מה למעלה ממך עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים". "דע מה למעלה" – תדע כי ההנהגה איך שדנין אותך למעלה הוא "ממך" – הוא על ידי ההנהגה שלך, כמו שאתה מתנהג כאן למטה כך מתנהגין עמך ודנין אותך למעלה. "עין רואה" – אם אתה רואה תמיד רע על יהודי רואה תמיד על אחרים החסרונות והחלק הלא טוב שבהם, כך אתה גורם שגם למעלה רואים רק החסרונות שלך. "ואוזן שומעת" – אם אתה שומע על אחרים דברים רעים, כך למעלה אוזן שומעת עליך מקטרגים חס ושלוים. "וכל מעשיך בספר נכתבים" – אם אין אתה רוצה לשכוח מה שחבירך ציער אותך או עשה לך רעה רק הכל נכתב על לוח לבך לזכרון, כך למעלה מתנהגים עמך כך שלא רוצים לשכוח שום דבר ממעשים הרעים שעשית. לכן צריך

יום, אבל אין לך אדם שאין לו שעה". היו כאלו שהפסיקו להתפלל ולא עמדו בניסיון, אך מי שהמשיך בסוף קיבל הכל.

כל הסגולות שיגידו לכם, הם רק לאנשים שלא מספיק מתפללים, אך מי שמתפלל לא יצטרך לכל זה.

כל הסגולות שיגידו לכם, הם רק לאנשים שלא מספיק מתפללים, אך מי שמתפלל לא יצטרך לכל זה.

ישנו מכתב שכתב הרב פנקוס זצ"ל לבחור שבור, שם הוא כתב לו "איני אתן לך שם וכתובת שאליו תפנה, הוא יעזור לך. קוראים לו ה' יתברך, הוא חזק מאוד והוא ברא את הכל, והוא גם אוהב אותך באופן אישי. אין בעיה למצוא את הכתובת שלו, כי הוא נמצא בכל מקום, ומעולם לא התאכזב מי שפנה אליו".

יהי רצון שיקבל ה' כל תפילותיכם ותפילות עמו בית ישראל בקרוב, אמן כן יהי רצון. **שבת שלום ומבורך לכל ישראל! אפרים שרבני.**

המשך שיחת הרב « אמר לה רבי עקיבא לשרה "בזאת השנה הנך הרה ויולדת בן שיאיר לישראל בחכמתו ובמעשיו".

שמחו יוחאי ואשתו בדברי רבי עקיבא וילכו לביתם לשלום. ואכן לאחר תשעה חודשים ביום חג השבועות שבו ניתנה תורה לישראל, ילדה שרה בן ונתמלא כל הבית אורה וקראו שמו שמעון, כי שמע ה' לקול תפילת האם ובכייתה.

כך נולד רשב"י, מהדמעות של אמא שלו. היא ביקשה ורק ביקשה עד שה' יתברך השקה את העץ שלה.

גם את, תבקשי ולא תפסיקי הוא ישקה גם את העץ שלך, את העץ של החתונה שלך, של הרפואה שלך ושל הבית שלך.

פעמים ישנם מצבים שאני אומר לעצמי, אם היינו משקיעים עוד קצת בתפילה מתוך הלב כמה טלטלות היינו חוסכים לעצמנו.

אומר המדרש "יש תפילה לשלושה ימים, יש לשבוע, יש לארבעים

הכבד של רומן

שבת שלום.

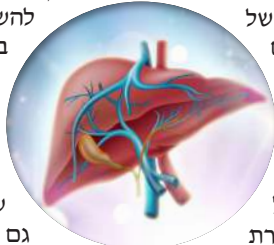
יום הולדת לחמותי (כבר נשמע מעניין). עד 120 כן, אך כל שבוע יש משהו חדש. אתמול כד, מחר כד, דיי, השתגעתי. מה היא חושבת? כל אירוע משמח אני אעמוד דום: אז זהו, שכן. והפעם, כולם הגזימו לגמרי. החליטו שניפגש לערב מרגש והיסטורי, וכל זאת כי החמות (הצדקת) שלנו חוגגת יום הולדת 100 (עד 120. לא חובה). וזוהי חלוקת התפקידים, אחות של אשתי, הלא היא גיסתי שיפי, אחראית על הפעלה מעניינת, מושיקו, אחיה היקר, מביא מצגת מרגשת אודות מסכת חיייה (המז'ה מרתקים) להקרנה בחצר הבית. את הבית המארח בחרנו בכובד ראש, ולאחר הצבעה, הוחלט שנתאסף בביתי הצנוע אשר שוכן בהרצליה פיתוח. (לא פיתוח של העשירים, זה כמו מרכז קליטה נחמד כזה, יש לי מלא שכנים נחמדים, מרפסת עם נוף להוסטל השכונתי והרבה הרבה ירוק, וכפי שכבר הזכרתי- המקום בפיתוח).

הפלא זפלא

אתה זה אברהם נון עם תרומת הכבד? השבתי בחיוב. הוא שאל אותי קצת שאלות, ולבסוף שאל מתי אהיה מוכן לניתוח. "ניתוח!! הכבד פה בשקית!". רומן התעלף, צוות פרמדיקים של מד"א הגיע והצליח לייצב את מצבו. התנצלתי בפני

רומן ושאלתי לפרש ההתעלפות. הוא הסביר לי שהוא צריך כבד של אדם להשתיל לחמותו שנמצאת על ערש דווי בבית חולים 'ואיי פדיאה' בדנמרק. התנצלתי על כך שלא הבנתי אותו והמשכתי לדרכי.

הגעתי לבית בבושת פנים וממש פחדתי שהסיפור עם רומן ייחשף. אשתי שמכירה אותי, שאלה לפרש פני העקומות, והייתי חייב לספר. תוך דקה היא סיפרה לכל אחיה ואחיותיה ואהיה לקלס בעיניהם. אימתי בביטול המנגל, אך מכיוון שהבטחתי לא אבטל. אתעשת, ולא אקפיד. כל האורחים הגיעו, גם חמותי תחי' הגיעה והתחלנו לחגוג. סיכמנו שעל מעשיית רומן והכבד לא מדברים ועם כל הברש שהבאתי מהאטליון כולם כבר שכחו. בהיותי 'מנפנף' במנגל תהיתי מהו הכבד. למה בכלל צריך להשתיל חדש, ומדוע הוא כה חשוב. השבוע נדבר על הכבד, וכמו בכל שבוע, נתחיל.

אז ככה, הכבד שלנו הוא מעבדה. מיקומו של הכבד הוא בבטן בצד ימין (אל תנסו להרגיש אותו מכיוון שהוא נמצא מאחורי הצלעות). משקלו של הכבד אצל אדם בוגר הוא 1.250 ק"ג. לכבד מספר תפקידים ובין היתר הכבד לכשעצמו הוא בית חרושת כימי לא קטן. הוא מייצר כולסטרול ברמה של 2 גרם ליום. (כמובן, אם תפריזו ותאכלו הרבה בשר שומני ודברים הרוויים כולסטרול, אזי הייצור יכפיל עצמו פי כמה). ראשית, הכבד מהווה סוג של "בנק הדם".

עוד מבית היוצר של הכבד, מיציי המרה. הכבד מפריש בכל יום כ-1 ליטר מיצי מרה. למחסן של מיצי המרה ישנו שם שכולם מכירים "כיס מרה" (נדבר גם עליו אם יגזור ה'). תפקידם של מיצי המרה הם לסלק אורחים לא רצויים וגם מסייעים בעיכול המזון. הכבד אף אחראי לחלוקה שווה של "גלוקוז" ובמילים שלנו סוכר! בקיצור, בתוך ה-קילו ומאתיים האלה של הכבד יש גם מחלקת מיון, פיזור ופירוק. כל אלו הם רק חלק קטן מכל הפעולות המהוללות של הכבד שלנו. ניפרד בברכת בריאות איתנה ממני, אוהבכם, אברהם נון.

מטבע הדברים, הבית המארח הוא גם הבית המבשל. החלטתי שהפעם, בשביל שאשתי תהיה שמחה, אראה לה שאני מכבד את חמותי עד גג השמיים ולכבודה אף אערוך בנפנוף קל וזריז 'על האש' משפחתי שכמוהו טרם נראה. החלו ההכנות. בתה המאושרת של חמותי, בעצם, בקיצור אשתי, שמחה רבות על כך שקיבלנו על עצמנו את האירוח והתכנית עובדת לפי הספר. יום שני. החגיגה עוד יומיים מתחילה וההכנות- בשיא. ויהי היום, קמתי לאחר שינה של שחרית, והלכתי לקצב המדופלם ע' עדיקה. התקבלתי בחיוך רחב והכנתי אותו מראש שלכבוד חמותי יכין לי את ה'פרימיום'. צלעות טלה, אסדו, טחול וסטייק מצאו את מנוחתם בשקית הניילון הכהה והכרטיס אשראי כבר על הדלפק. 1684 ₪ שלשל הלה לכיסו ואני איך אומר- מבסוט. לפתע צלצל הטלפון, על הצג- השיקב. "נון, בוא דחוף, הרגע הגיע כבד ולב בקר טרי-טרי שחבל להפסיד!". "לב? תגיד לי עדיקה, מה אין לך לב? למה שאוכל לב וכבד של בהמה? מה אני קניבל?". "תתפלא נון, עשרות אנשים מחכים לזה, אך הפעם מזלך האיר ויש כבד שלם שמחכה לך". נו שוין, מה אני יכול לעשות, חזרתי על צעדי אל עבר האטליון יאת ברשם תאכלי ולקחתי בשקית חומה בהירה את הכבד.

בעודי ממתין בתחנת האוטובוס המושחתת קלות על ידי נוער מן השול, האיר את עיניי פתק באותיות קידוש לבנה. "דרוש תורם להשתלת כבד, התורם המהיר יבוא על שכרו \$200,000". וואו! הרגע יצאתי מהקצב, ממש השנייה, וכבר אני הופך להיות עשיר, ידעתי שכדאי לכבד את חמותי, רואים! בדידים רועדות הקשתי את המספר וקבענו להיפגש בקניון 'עזרייה-לי' בבית הקפה 'שתיים סוכר'. הגעתי. שקית הכבד בידי ואני כולי נרתת. "שלום" שמי רומן,

קדושת הספרים

והדר לתורתנו הקדושה. וכ"כ הרי"ח פלאגי בספרו כף החיים (סי' כ אות יא), דמהיות טוב יקיים ותנו כבוד לתורה. וכן בספר ברכת נפתלי (שם) כתב, שאם ישנה אפשרות להניח את הספרים על השלחן וכדו' ראוי להחמיר ולא לשבת בשווה עם הספרים, אבל אם המקום צר ואין מקום אחר מותר, ושכן הסכים עמו הגר"צ אבא שאול זצ"ל).

ואם הספסל ארוך שמחולק לנסרים שבין אדם לחבירו, חשיב שפיר הפסקה, אע"פ שהשטח שבמקום הישיבה נראה כאחד, ואפי' לבני אשכנז שרי (כ"כ בשו"ת תורת ש"י ח"ב סי' קמט). וכן דעת הגר"ש אלישיב שליט"א (הו"ד בספר אשרי האיש עמי קנט). והוא הדין ספסל שמורכב מכיסאות נפרדים, או מכיסאות מתקפלים, שמותר לשבת בכיסא אחד כשבכיסא השני מונח עליו ספרים, ואפילו לבני אשכנז (כ"כ בשו"ת שבת הלוי ח"ג סי' יא אות ג). וכ"כ בספר ברכת נפתלי ח"ב (עמי נח ה' יב), ושהסכים עמו הגר"צ אבא שאול זצ"ל. וכ"כ בספר גני הקודש (עמי לג), שכן דעת הרב אויערבאך זצ"ל והגר"ש אלישיב).

שאלה: מי שמחזיק בכיסו, או בתיק סידור תפילה קטן, או תהילים, או ספר לימוד, האם מותר לו להכנס עמו לבית הכנסא?

תשובה: מעיקר הדין מותר להכנס לבית הכנסא אפילו שבביתו, כשיש בכיסו מכתבים שכתוב בהם דברי תורה, או ספרי קודש, כגון תהלים קטן, או חומש קטן, שמכיוון שדברי הקודש מכוסים בכיסו וגם נעשו בדפוס, או בצילום, אין בזה איסור משום בזיון כתבי הקודש ואף במכתבים הכתובים בכתב יד יש להקל, שהרי אין דרך לכתוב בכתב אשורי כשכותב בכתב יד. ובספרים יש להוסיף צירוף נוסף שהכריכה עצמה של הספר חשובה ככיסוי. אמנם טוב להחמיר להניחו בתוך שקית (ע"י בילקוויי על השקמת הבוקר (עמי רסט) ועל הלכות בית הכנסת בהוספות (הלכה לח). ועי' מה שהסיק שם בסוף דבריו במקורות, וכן שינה לשונו, שכתב שלכתחילה אין להכניס וכו' בקיצור ילקוויי (סי' ג הל"ג). כ"כ בהל"ב (סי' מגי ע"ח) להקל בדבר).

שאלה: אמרו לי שאסור לי לשבת על הספה בסלון כאשר יש עליה ספרי קודש ושיש בדבר זלזול בספר, רציתי לדעת האם זה נכון? ומה הדין בספסלים של בית המדרש?

תשובה: קודם שנענה תשובה על שאלה זו נקדים דברי הפלא יועץ: "והייב אדם להנעים ספריו" ולנערם מהעפר מדי פעם בפעם^א ולנהוג בהם כבוד גדול^ב לאחוסם בדרך כבוד^ג ולהושיבם היטב על מקומם^ד. ושלא לנהוג בפניהם מנהג בזיון, חס ושלום, כי המבזה אותם דבר ה' בזה, חס ושלום, כי הם חשובים בגדי המלך, וכל המכבד את התורה גופו מכבד, והיא הנותנת שיזכה לכתרה של תורה. ובכלל כבוד הספרים שלא ייכתב על הדף או על הגליון דברי הבאי כמנהג הנערים השוטים ולא יסמוך עצמו על הספר ולא יניחם על הארץ מתחת וכל כיוצא בזה. כללו של דבר, כל המרבה בכבוד הספרים לכבוד שמיים כבודו מתרבה".

ועתה לנידון - נפסק בשולחן ערוך (יו"ד סי' רפב סעי' ז): "אסור לישב על מיטה שיש בה ספר תורה", והוסיף הרמ"א: "וכל שכן שאסור להניח אותו על גבי קרקע והוא הדין לשאר ספרים". מבואר מדברי הרמ"א, שאסור לשבת על ספסל (או ספה וכל דבר כיוצא בו) שיש עליו ספרי קודש. אמנם מדברי השולחן ערוך מתבאר שדווקא ספר תורה שקדושתו מרובה, הוא לבדו אסור, אך שאר ספרים מותר [כן דעת הגר"ע יוסף בשו"ת יבי"א ח"ט יו"ד סי' לב] ע"פ כמה מן האחרונים. ע"ש. וכ"כ הרדב"ז ח"ג (סי' תקטו), שמעיקר הדין כיוון שיש מיקלון אף בספר תורה הבו דלא להוסיף עליה וכו'. ע"ש. וראה בסמוך]. אמנם וודאי שהמחמיר משום כבוד התורה תבוא עליו ברכת טוב, אך איסור מן הדין אין וכ"כ (כ"כ בשו"ת הרדב"ז (שם), דאף שמעיקר הדין הדבר מותר, מ"מ הוא נוהג להחמיר בזה לתת כבוד